

SPIS TREŚCI

ARTYKULY I ROZPRAWY

WŁADYSŁAWA SZULAKIEWICZ: O edukacji pedagogicznej kobiet. Antoniny Machczyńskiej myśl pedeutologiczna	7
JOANNA FALKOWSKA: Idee wychowania moralnego w myśli pedagogicznej zaboru austriackiego drugiej połowy XIX i początków XX wieku	24
ELWIRA JOLANTA KRYŃSKA: Edukacja wobec potrzeb wielokulturowego środowiska w Drugiej Rzeczypospolitej	39
BARBARA KALINOWSKA-WITEK: Budowa rangi zawodu nauczyciela polskiej szkoły średniej w świetle czasopisma „Przegląd Pedagogiczny” w latach 1918–1939	59
ROMUALD GRZYBOWSKI, ELŻBIETA GORLOFF, ANNA TOMKIEL, KRZYSZTOF JAKUBIAK: Presja światopoglądowa jako wyznacznik relacji władze komunistyczne – nauczyciele w Polsce w latach 1945–1989	78

MATERIAŁY

LIDIA CIBOROWSKA: O szkole i rozwoju czytelnictwa w świetle „Przyjaciela Szkoły” (1922–1939)	93
ALBIN GŁOWACKI: Problemy edukacji dzieci polskich zesłańców (1940–1941)	107
WITOLD CHMIELEWSKI: Zofia Orłowska – nauczycielka i wychowawczyni na uchodźstwie	120
JOLANTA CHWASTYK-KOWALCZYK: Polskie szkoły prywatne w Wielkiej Brytanii po 1947 roku w świetle doniesień prasowych	136

SYLWETKI

ELEONORA SAPIA-DREWNIAK: Teodor Musioł – organizator nauki i szkolnictwa wyższego na Opolszczyźnie	155
GRZEGORZ MICHAŁSKI: Tadeusz Jałmużna (1939–2006) – polski historyk wychowania	167
RYSZARD ŚLĘCZKA: Andrzej Kliś (1951–2011) – nauczyciel akademicki i historyk wychowania	177
JÓZEF MARCZUK: Bolesław Zimmer – lubelski pedagog, działacz harcerski i oświatowy	185

RECENZJE

Jan Łukasiewicz: <i>Pamiętnik</i> , red. J. Jadacki i P. Surma, Warszawa 2013, s. 182 – WŁADY- SŁAWA SZULAKIEWICZ	198
Anna Boguszewska: <i>Projekty graficzne pozapodręcznikowego wyboru książek zaleca- nych do edukacji elementarnej w Polsce w latach 1918–1945</i> , Lublin 2013, s. 431 – JERZY DOROSZEWSKI	205
<i>Urszula Zgodzińska (1942–2011). Pedagog z powołania</i> , red. A. Rutkowska, Lublin 2014, s. 81 – PAULINA DEPCZYŃSKA	208
Czesław Galek: <i>Obraz szkoły w II połowie XIX wieku w zaborze rosyjskim w świetle pamiętników i literatury pięknej</i> , Zamość 2014, s. 406 – ELWIRA JOLANTA KRYŃSKA	210

KRONIKA

ŁUKASZ KALISZ: Ogólnopolska Konferencja Naukowa <i>Wokół myśli pedagogicznej Jana Władysława Dawida i pozytywizmu warszawskiego</i> , Warszawa, 9 czerwca 2014 roku	212
WITOLD CHMIELEWSKI, MIROSLAW ŁAPOT: X Międzynarodowa Konferencja Na- ukowa <i>Edukacja – między tradycją a współczesnością</i> , Częstochowa, 20–21 wrześ- nia 2014 roku	216
MAŁGORZATA GŁOSKOWSKA-SOŁDATOW: I Ogólnopolska Konferencja Naukowa <i>Kultura edukacji szkoły wyższej – różnorodne perspektywy</i> , Białystok, 14–15 listopa- da 2014 roku	226
BEATA GOLA, DOROTA PAULUK: I Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej. <i>Myśl o wychowaniu dla Polski niepodległej (1863–1914/1918)</i> , Kraków, 24 października 2014 roku	231

CONTENT

ARTICLES AND DISSERTATIONS

WŁADYSŁAWA SZULAKIEWICZ: Service of the pedagogical education of women. Pedeutological thought of Antonina Machczyńska	7
JOANNA FALKOWSKA: The concepts of moral education, according to pedagogical thinking during the Austrian Partition in second half of the 19 th century and the beginning of the 20 th century	24
ELWIRA JOLANTA KRYŃSKA: Education based on the needs of multicultural communities in II RP	39
BARBARA KALINOWSKA-WITEK: Increasing the standing of the profession of Polish secondary school teachers in the magazine „Pedagogical Review” issued from 1918 till 1939	59
ROMUALD GRZYBOWSKI, ELŻBIETA GORLOFF, ANNA TOMKIEL, KRZYSZTOF JAKUBIAK: Worldview enforcement as a significant component of the relationship between communist authorities and teachers in Poland in 1945–1989	78

MATERIALS

LIDIA CIBOROWSKA: On school and the development of the reader, as expressed in “Przyjaciel Szkoły” 1922–1939	93
ALBIN GŁOWACKI: Educational problems of the deported Polish children (1940–1941)	107
WITOLD CHMIELEWSKI: Zofia Orłowska – a Polish teacher in exile	120
JOLANTA CHWASTYK-KOWALCZYK: Polish private schools in the UK after 1947 in the light of press reports	136

PROFILES

ELEONORA SAPIA-DREWNIAK: Teodor Musioł – an organizer of scientific life and higher education in the Opole Region	155
GRZEGORZ MICHAŁSKI: Tadeusz Jalmuzna (1939–2006) – polish historian of education	167
RYSZARD ŚLĘCZKA: Andrzej Kliś (1951–2011) – university teacher and historian of education	177
JÓZEF MARCZUK: Bolesław Zimmer – Lublin teacher, scout and educational activist ...	185

REVIEWS

Jan Łukasiewicz: <i>Memoir</i> , red. J. Jadacki i P. Surma, Warszawa 2013, s. 182 – WŁADY- SŁAWA SZULAKIEWICZ	198
Anna Boguszewska: <i>Graphic project of books recommended for elementary teaching chosen apart from textbooks in Poland in 1918–1945</i> , Lublin 2013, s. 431 – JERZY DOROSZEWSKI	205
<i>Urszula Zgodzińska (1942–2011). The teacher with vocation</i> , red. A. Rutkowska, Lublin 2014, s. 81 – PAULINA DEPCZYŃSKA	208
Czesław Galek: <i>The view of the school in the second part of the XIX century under Russian rule In the light of diaries and literature</i> , Zamość 2014, s. 406 – ELWIRA JOLANTA KRYŃSKA	210

CHRONICLE

ŁUKASZ KALISZ: Polish Nationwide Scientific Conference <i>Around J.W. David's peda- gogical thought and Warsaw positivism</i> , Warszawa, 9 czerwca 2014 roku	212
WITOLD CHMIELEWSKI, MIROSLAW ŁAPOT: X International Scientific Conferen- ce <i>Education between the tradition and the present</i> , Częstochowa, 20–21 września 2014 roku	216
MAŁGORZATA GŁOSKOWSKA-SOŁDATOW: I Polish Nationwide Scientific Con- ference <i>The culture of college education – different perspective</i> , Białystok, 14–15 listopada 2014 roku	226
BEATA GOLA, DOROTA PAULUK: I Polish Pedagogic Thought Seminar. <i>The thought of upbringing for sovereign Poland</i> , Kraków, 24 października 2014 roku	231